5207 ـ زنی که قصد دارد بدون محرم و همراه با کاروان به حج برود

سوال

من تنها دختر خانواده‌ام، متاهلم و دو دختر دارم و همراه با همسرم در آمریکا زندگی می‌کنم. همه‌ی اقوام ما در خاورمیانه هستند و تنها محرم من یعنی همسرم به دلایلی که نمی‌شود در این نامه ذکر کرد نمی‌تواند به خارج از آمریکا سفر کند. من استطاعت حج را دارم و برای همین قصد نمودم به حج بروم. آیا جایز است که همراه با کاروان حج کنم؟ اگر نه، چطور می‌توانم این رکن از ارکان اسلام را به جای آورم حال آنکه هیچ محرمی ندارم؟

پاسخ مفصل

الحمدلله.

حج برای زن واجب نیست مگر در صورت استطاعت. و وجود محرمی که او را همراهی کند بخشی از این استطاعت است زیرا شرع او را نهی کرده که بدون محرم به مسافرت برود، بنابراین وی از نظر شرعی مستطیع نیست و حج نیز بر وی واجب نیست تا آنکه محرمی بیابد. شما صبر کنید تا خداوند محرمی را برایتان فراهم سازد که همراه وی حج را به جای آورید و در حال حاضر شما معذورید و هیچ گناهی بر شما نیست. اما رفتن به حج همراه با کاروان بدون محرم جایز نیست زیرا از ابن عباس رضی الله عنهما روایت است که رسول الله ـ صلی الله علیه وسلم ـ فرمودند: زن به سفر نمی‌رود مگر همراه با محرم و هیچ مردی بر وی وارد نمی‌شود مگر آنکه محرمی با وی باشد مردی پرسید: من می‌خواهم در فلان لشکر [به جهاد] خارج شوم و زنم قصد حج دارد. فرمودند: با وی [به حج] برو. به روایت بخاری (۱۷۲۹).

در آن زمان نیز مردم همراه با کاروان از مدینه به حج می‌رفتند، اما با این حال پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ به زنی اجازه نمی‌داد که بدون محرم به سفر برود، والله تعالی اعلم.